

خبر

۳۸۰ هزار قطعه سکه

در دستان ۵۰ نفر

● شرق: رئیس سازمان بازرسی کل کشور در جمع خبرنگاران از ورود این سازمان به چهار بازار خودرو، سکه، مسکن و ارز خبر داد و گفت: برای خرید سکه هفت‌میلیون و ۶۰۰ هزار ثبت‌نام داشته‌ایم که ۵۰ نفر، پنج درصد این سکه‌ها را در اختیار دارند و هر سکه یک میلیون تومان برای آنها سود خواهد داشت. اعدادی که با یک حساب سرانگشتی، حکایت از سرمایه‌گذاری صدها میلیارد تومانی چند نفر در بازار سکه دارد. ناصر سراج همچنین عامل ایجاد تلاطم و در بازار مسکن و خودرو را ورود پول‌های سرگردان و نقدینگی بیش‌از‌حد دانست و گفت: برخی از خودروها حتی تا صد میلیون تومان نیز گران شده‌اند. برای مثال خودروی سوزوکی در حدود ۱۰۰ میلیون تومان و خودروی پژو ۲۰۰۸ تا ۸۰ میلیون تومان و خودروی استپ‌وی حدود ۳۰ میلیون تومان گران شده است. به گفته رئیس سازمان بازرسی کل کشور، با افزایش قیمت خودروها، این سازمان به مسئله ورود کرده است و انتظار می‌رود بتوان ضمن کنترل قیمت‌ها، شاهد کاهش قیمت نیز باشیم. سراج این را هم گفت که به اعتقاد سازمان بازرسی این قیمت‌ها حباب است و قیمت واقعی نیست و مصرف‌کنندگان واقعی نیز در این بازارها وجود ندارند و اکثر دلال‌ها هستند که بازار را ملتهب می‌کنند و ما امیدواریم که با کمک دولت این مشکل برطرف شود. به گفته رئیس سازمان بازرسی کل کشور در جلسه امروز ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی که نمایندگان سه قوه در آن حضور خواهند داشت، درباره این چهار بازار تصمیم‌گیری خواهد شد. سراج همچنین خبر واردات غیرقانونی خودروهای خارجی را نیز تأیید کرد و گفت: متأسفانه سایت وزارت صنعت، معدن و تجارت کج شد و حدود پنج‌هزار خودروی مدل‌بالا و گران‌قیمت وارد کشور شد که از این تعداد چهار هزار خودرو ترخیص و روانه بازار شده و هزار خودرو همچنان در گمرک است که امیدواریم در این زمینه نیز تصمیم‌گیری شود. به گفته سراج اختلاف قیمت این خودروها نزدیک به نیم‌میلیارد تومان است و هیچ‌کدام از این خودروها قیمت واقعی ندارند. پیش از این شایعاتی درباره واردات غیرمجاز تعداد زیادی خودرو در زمان بسته‌بودن سایت ثبت سفارش خودرو به گوش رسیده بود و انجمن واردکنندگان خودرو نیز از پیشنهادهای مشکوکی برای ثبت سفارش در آن زمان خبر داده بود.

ادامه از صفحه اول

دیپلماسی علیه تهدید اقتصاد ایران

کماینکه با عبور از بحران هسته‌ای و دستیابی به توافق با قدرت‌های جهانی، بار دیگر صف طولانی رهبران و مقامات ارشد کشورها برای سفر به تهران و آمادگی شرکت‌های بزرگ و مطرح جهان برای حضور در بازار کشورمان ایجاد شد. روندی که با چرخش در سیاست خارجی آمریکا پس از جلوس ترامپ بر کاخ سفید و ادعای او در اینکه برجام باعث آژادشن ظرفیت‌های بزرگ ایران شده، نتوانست از دیدگاه او «جاه‌طلبی‌های منطقه‌ای و برنامه موشکی» را متوقف کند. امروز آمریکا یک قدرت اقتصادی و نظامی در جهان است. حتی روسیه رقب سابق او نیز دریافته به‌جای روی‌آوردن به جنگ سرد که هزینه‌های گزافی را بر مسکو تحمیل می‌کند و نتیجه‌ای هم جز عقب‌نشینی (مانند سرنوشت شوروی سابق) ندارد، حتی‌الامکان روش‌های سیاسی را جایگزین رقابت نظامی و تسلیحاتی با آمریکا کند. روش منطقی ایران پس از خروج آمریکا از توافق هسته‌ای، این قدرت بزرگ جهان را منزوی کرد و اروپا مهم‌ترین متحدش را مقابل آن قرار داد. هرچند تلاش اروپای متحد آمریکا نیز برای مقابله با این واقعیت و دفاع از توافق هسته‌ای تا جایی است که قاره سبز امنیت و اقتصاد خود را در تعارض با آن احساس نکند. تردید ندارم در صورت رفتار منطقی ایران در سیاست خارجی به‌ویژه در بحران‌های منطقه‌ای، اروپا با عزم و جدیت بیشتری روابط اقتصادی با ایران را با وجود مخالفت‌های آمریکا ادامه خواهد داد. به‌ویژه اینکه استمرار سیاست‌های ماجراجویانه ترامپ درباره تجارت جهانی و اعمال تعرفه‌ها موضع قاره سبز در مقابل متحد خود را تقویت خواهد کرد. خوشبختانه در هفته‌های اخیر، نشانه‌های مثبتی از ریاضت‌بخورد منطقی و صبورانه با این امر واقع در کشور در حال شکل‌گیری است که باید آن را به فال نیک گرفت. با وجود تهدیدهای اتاق فکر دلوایسان، تصمیم‌نظام در حفظ برجام (و البته با تعیین شرایط کاملاً منطقی)، سخنان مقام معظم رهبری درباره تعیین تکلیف مهم‌ترین مسئله خاورمیانه از طریق رفتارندوم و اشاره ظریف ایشان به ناصر، رهبر فقید مصر و همچنین رویکرد منطقی ایران در انتخابات اخیر عراق و استفاده از قدرت نرم برای تغییر مسیر تحولات نتایج انتظارات، جملگی نویدبخش شکل‌گیری جریان بهره‌گیری از سیاست خارجی در مدیریت بحران‌هایی است که اقتصاد کشور را دچار تلاطم کرده است، رجحان منافع ملی و عبور از خط قرمزهایی که ریشه در منازعات دوران جنگ سرد دارد، راهبردی منطقی برای آچمزکردن برنامه ترامپ و رژیم صهیونیستی، بهبود وضعیت اقتصادی و ترسیم آینده‌ای روشن برای فرزندان کشور است. ضمن اینکه باآن‌همه ادعاهای ترامپ درباره ایران، چندان بی‌میل نیست مانند موضوع کره شمالی مدال تخریب حداقل بخشی از دیوار بی‌اعتمادی بین تهران- واشگتن را بر سینه خود نصب کند.

اقتصاد

آیا ایران می‌تواند از تهدید چین به نفع خود استفاده کند؟

نفت، اسلحه جدید چین در مقابل آمریکا

کنند. چین بزرگ‌ترین خریدار نفت ایران است و در سه ماهه نخست سال میلادی جاری، ۶۵۰ هزار بشکه در روز نفت ایران را خریداری کرد و معلوم نیست بخواد این خرید را محدود کند.

فرصتی برای ایران

نرسی قربان، کارشناس ارشد انرژی، در گفت‌وگو با «شرق» در تحلیل آنچه اکنون در حال رخ‌دادن است، می‌گوید: آمریکا و چین با ایجاد چنین جو روانی‌ای قصد دارند با فشار بر یکدیگر، در نهایت پای مذاکره بنشینند. قربان با بیان اینکه دنیای نفت بسیار انعطاف‌پذیر است، می‌گوید: اگر قیمت نفتی که از آمریکا به چین می‌آید، فرضاً ۲۰ درصد گران‌تر از نفتی که از خاورمیانه می‌آید، شود، بلافاصله صادرات آمریکا به چین تقریباً قطع می‌شود، زیرا پالایشگاه‌ها نمی‌توانند با آن تفاوت قابل توجه نفت، به کار خود ادامه دهند. به گفته این کارشناس انرژی، آمریکا اگر دو میلیون بشکه صادر می‌کند، روزانه حدود ۲۰میلیون بشکه مصرف می‌کند که از این میزان ۹میلیون بشکه را خود تولید کرده و مابقی را وارد می‌کند. بنابراین هرچه صادر نکند، از واردات آمریکا کسر می‌شود. بنابراین آمریکا باید بتواند نفت خود را به مقصد دیگری بفرستد. او با بیان اینکه تعرفه روی واردات نفت از آمریکا به چین، بدون شک اسلحه‌ای در دست چینی‌ها خواهد بود، می‌افزاید: این امر موجب می‌شود که احتمال مذاکره جدی‌تر شود، اما فکر نمی‌کنم اتفاق جافحه‌آمیزی برای آمریکا

«شرق» از سرنوشت حضور ایران در لیست سیاه‌گزارش می‌دهد

مذاکره با FATF بدون آمریکا

نمای کلی از جلسه FATF

ایران تصویب شد؛ قانونی که تصویب آن آغازگر مسیری بود برای الحاق به سازمان ویژه اقدام بین‌المللی. بعد از آن وزارت امور اقتصادی و دارایی از طریق ایجاد شورای عالی مبارزه با پول‌شویی که شامل اعضای ثابتی ازجمله وزیران امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی، اطلاعات، کشور و رئیس کل بانک مرکزی بود، متولی پیگیری اجرای این مهم شدند و بالاخره بعد از تصویب این قانون در سال ۸۶ این هیئت تصمیم گرفت ایران را از لیست سیاه مبارزه با پول‌شویی بیرون بکشد. اصلاح قوانین مربوط به این تصمیم از سال ۹۰ تا ۹۴ بین مجلس، دولت و قوه قضائیه و شورای نگهبان در حال رفت‌وآمد و مکاتباتی بین FATF در جریان بود. در این مدت کوپا طرف زمانی دوساله از لیست سیاه بیرون آمد و فقط دو کشور ایران و کره‌شمالی در این لیست باقی مانده بودند و به عنوان کشورهای غیرهمکار شناخته شدند. شورای عالی مبارزه با پول‌شویی در ایران در سال ۹۴ تصویب قانون مبارزه با تأمین مالی جمعی ارائه کرد است.

مرحله برنامه عملیاتی با اکشن‌پلن شد.

ابهام در اعتبار برنامه عملیاتی

برنامه عملیاتی مندرج در سال ۲۰۱۶ و بعد از برجام بود و حالا با خروج آمریکا از برجام و احتمال وضع تحریم‌های بین‌المللی، بسیاری از کارشناسان و مسئولان نسبت به موضوعیت‌داشتن این برنامه عملیاتی با درنظرگرفتن شرایط جدید تردید کرده‌اند.

شقایق‌شهری می‌افزاید: آمریکا معتقد است چین با راهکارهایی ازجمله دست‌کاری ارزش یوان، صادرات خود را ارزان می‌کند که این امر رقابت در سطح اقتصاد بین‌الملل را غیرواقعی و به ضرر آمریکا می‌کند. بنابراین می‌گوید چین یوان را ارزش‌گذاری واقعی کند؛ زیرا در غیر این صورت، دست‌کاری ارزش دلار باید رخ می‌داد که بازارهای بین‌المللی را به‌هم می‌ریخت. چینی‌ها هم زیر بار نرفتند. از آن طرف، اتحادیه اروپا نیز برای رفع موانع غیرتعرفه‌ای کوتاه نیامد. این امر موجب شد تا مذاکرات بر سر دست‌کاری و واقعی‌کردن ارزش ارزها و حذف موانع غیرتعرفه‌ای به سمت جنگ تعرفه‌ای برویم که آخرین مرحله جنگ اقتصادی است. او با بیان اینکه جنگ تعرفه‌های هر دو کشور را متضرر می‌کند، می‌گوید: همین که آمریکایی‌ها تعرفه‌ای روی کالاها بگذارند، چینی‌ها نیز در مقابل تعرفه‌ای برای کالاها در نظر خواهند گرفت. در مجموع، متضرر در جنگ تعرفه، اتحادیه اروپا و چین خواهند بود؛ زیرا تراز تجاری به نفع این دو است. وقتی حدود ۱۳۰میلیارد دلار تراز تجاری به نفع اروپاست، در این صورت، قطعاً هزینه بیشتر را اتحادیه اروپا خواهد داد. چینی‌ها هم به همین شکل با سهم بیشتری متضرر می‌شوند. شقایق‌شهری با بیان اینکه در گذشته چینی‌ها حاضر نبودند به این راحتی وارد جنگ تعرفه‌ای با آمریکا بشوند، می‌گوید: استراتژی چینی‌ها دو، سه سال است تغییر کرده و به همین دلیل پیش‌بینی‌ها حول این محور است که جنگ اقتصادی در آینده تشدید شود. بنابراین اقتصاد صادرات‌محورشان دچار مشکل می‌شود. چین از ۲۰۱۶ به بعد، استراتژی خود را از توسعه صادرات و تقاضا و توسعه مصرف داخلی برد تا از بحران اقتصادی آینده مصون باشد که با افزایش رفاه حاصل از افزایش درآمد دلار است؛ یعنی حدود ۱۵۰میلیارد دلار کسری دارد. این‌اتفاق در مقابل چین هم در حال رخ‌دادن است. تحلیل ترامپ این بود که هم اتحادیه اروپا و هم چین به دلایل مختلف موجب شده‌اند آمریکا متضرر شده و کسری تراز تجاری برای این کشور ایجاد شود که در نهایت کسری بودجه را برای این کشور به همراه بیاورد که از آن، به‌عنوان کسری دوقلو یا دوگانه یاد می‌کنند و در نهایت موجب تشدید هزینه و بدهی آمریکا می‌شود.

وحید شقایق‌شهری، اقتصاددان، نیز در گفت‌وگو با «شرق» دراین‌باره می‌گوید: ترامپ معتقد است در اقتصاد جهانی تراز تجاری بین کشورها به ضرر آمریکا تمام می‌شود. آمریکا اکنون ۴۲۷ میلیارد دلار واردات از اتحادیه اروپا دارد، درحالی‌که صادرات این کشور به اروپا ۲۷۰ میلیارد دلار است؛ یعنی حدود ۱۵۰میلیارد دلار کسری دارد. این‌اتفاق در مقابل چین هم در حال رخ‌دادن است. تحلیل ترامپ این بود که هم اتحادیه اروپا و هم چین به دلایل مختلف موجب شده‌اند آمریکا متضرر شده و کسری تراز تجاری برای این کشور ایجاد شود که در نهایت کسری بودجه را برای این کشور به همراه بیاورد که از آن، به‌عنوان کسری دوقلو یا دوگانه یاد می‌کنند و در نهایت موجب تشدید هزینه و بدهی آمریکا هم‌پیمان در کنار خود داشته باشند.

می‌کند «عملی که در چارچوب شمول و طبق آنچه در یکی از پیمان‌های مندرج در ضمیمه تصریح شده، جرم محسوب می‌شود»؛ کنوانسیون‌هایی که سال‌هاست جمهوری اسلامی ایران به آنها پیوسته و آنها را اعمال تروریستی می‌داند و در نتیجه تأمین مالی این اعمال نیز تأمین مالی تروریسم تلقی می‌شود و این بخشی از تعریف تأمین مالی تروریسم طبق کنوانسیون مبارزه با تأمین مالی تروریسم است. ضرورت خروج دائم از لیست سیاه پول‌شویی زمانی قابل درک‌تر می‌شود که به تغییراتی که در یک سال اخیر به واسطه تعلیق ایران از این لیست اتفاق افتاده است، نظر نریندازیم. در این یک سال و با به تعلیق‌درآمدن ایران از لیست سیاه، رتبه ریسک اعتباری ایران از OCED با ارتقای دوپله‌ای به جایگاه پنجم رسیده است. اما با شرایط فعلی و خروج آمریکا از برجام، برنامه عملیاتی اولیه مورد سؤال قرار گرفته، اینکه این برنامه در شرایط پس‌لرجامی نوشته شده بود و اکنون که احتمال وضع تحریم‌های اقتصادی علیه ایران مطرح است، الحاق به FATF به شکل قبل شرایط را برای ایران دشوارتر می‌کند.

یک منبع آگاه دراین‌باره توضیح می‌دهد: طبق برنامه اکشن‌پلن ایران در FATF، آنها موظف‌اند از ترانکشف‌های رایلی ما در صورت درخواست هرکدام از کشورهای عضو گزارش دهند و ما باید دراین‌باره پاسخ بدهیم. اما چطور می‌توان به آن طبق منافع ملی نظم داد، اگر خلاف واقع و گزارش غیرواقعی بگوییم، ریسک زیادی برای ما دارد. همچنین باعث می‌شود تحریم‌های مصدافی آمریکا گزنده و ریز شود و امکان درزدرن تحریم‌ها علیه ایران را نزدیک آزادی‌خواه است.

FATF سه گروه القاعده، طالبان و داعش را جزء گروه‌های تروریستی دانسته است که در صورت تأمین مالی هر کشوری از این سه گروه آنها را در لیست سیاه قرار می‌دهد اما در ایران این نگرانی وجود دارد که FATF به شکل تحمیلی ارتباط ایران با حماس و حزب‌الله را نیز مورد تردید قرار دهد. اصلی‌ترین دغدغه موضوع امکان تعارض این لایحه با حمایت از گروه‌های آزادی‌بخش است. یکی از مهم‌ترین موضوعات درباره این کنوانسیون، تعریف «تروریسم» است که به‌نظر هنوز تعریف واحدی در این زمینه وجود ندارد که کشورها بر سر آن به اجماع رسیده باشند. بند الف ماده ۲ کنوانسیون که جرم تأمین مالی تروریسم را معرفی کرده، تأکید آمریکا از تعارض مطرح کنیم.

یادداشت

نقش کشاورزی پایدار در توسعه و حفاظت از محیط زیست در ایران

رضا بختیاری . مدرس دانشگاه

● توسعه پایدار کشاورزی نظامی است که از شیوه‌های غیرکارای سنتی و غیراقتصادی جلوگیری می‌کند و بر استفاده از دانش و شیوه‌های مدرن کشاورزی تکیه دارد که با استفاده از این شیوه و مدنظر قراردادن مسائل زیست‌محیطی به اقتصادی‌بودن و بازده بیشتر تولید نیز توجه کافی دارد. امروزه رشد روزافزون جمعیت، موجب نیاز بیشتر بشر به مواد غذایی شده که این عامل موجب گسترش تولیدات کشاورزی و تأثیرات سوء، بر خاک و منابع پایه شده است. استفاده از کود و سموم دفع آفات علاوه بر آلوده‌سازی خاک و منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی، باعث فرسایش ژنتیکی و انقراض گونه‌های جانوری و گیاهی نیز می‌شود. این فرایندها، تعادل‌های زیست‌محیطی و بومی را به‌تدریج برهم می‌زند و پیامدهای خطرناکی را در پی دارد. کشاورزی پایدار با مدیریت صحیح و بهینه منابع کشاورزی، در تلاش است تا در مکان‌هایی که کشاورزی اساس فعالیت در حال تغییر بشر، محیط زیست و منابع طبیعی را نیز ارتقا دهد. بنابراین، توجه به کشاورزی پایدار که تأثیری قابل‌ملاحظه بر حفظ محیط زیست دارد، یک ضرورت انکارناپذیر به نظر می‌رسد. کشاورزی یکی از بخش‌های مهم اقتصادی کشورها و به‌عنوان اولین بخش اقتصادی در تأمین زندگی انسان از قدیم نقش ایفا کرده و تأثیراتی مانند ایجاد اشتغال و درآمد، تأمین نیازهای صنایع مربوط به کشاورزی، تأمین غذای جمعیت، تأثیر بر محیط زیست و منابع پایه تولید داشته و همیشه اثرات آن بر توسعه با روند حاکم بر دیدگاه‌های توسعه‌همانگی داشته است. نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که متوسط‌بودن سطح دانش کشاورزان در مورد کشاورزی پایدار، استفاده بیش از حد مجاز از سموم و کودهای شیمیایی بر اثر پنداشته‌های غلط کشاورزان از تأثیرگذاری تصاعدی بر عملکرد محصولات، کمبود سرمایه و ضعف در حوزه ترویج و آموزش از جمله عوامل مخرب محیط زیست در دهستان دولت‌آباد به‌شمار می‌آید. در زمینه توسعه پایدار کشاورزی و روستایی، مهم‌ترین مسئله یافتن راه‌حل‌هایی است که بتواند زندگی روستاییان را بهبود ببخشد. برای این کار، اصلاحات عمده‌ای در سیاست‌های کشاورزی و زیست‌محیطی ضرورت دارد. در برنامه توسعه پایدار، باید به روستاها توجه ویژه‌ای بشود؛ چراکه از یک طرف به‌عنوان قطب اصلی تولید مواد غذایی به‌شمار می‌روند و از طرف دیگر اکثر جمعیت فقیر کشور را در این مناطق می‌توان مشاهده کرد. براساس این مناطق روستایی باید نسبت به مناطق شهری در برنامه‌ها به‌طور خاص مورد توجه قرار گیرند. در پایان شایان ذکر است برای دستیابی به توسعه پایدار کشاورزی در کشور باید مجموعه‌ای از راهبردها تدوین و به کار گرفته شود. در این مسیر باید علاوه بر توجه به ثبات نسبی عملکرد، به مقوله حفاظت محیط زیست نیز توجه شود. با توجه به نتایج تحقیق و آشکارشدن نقاط ضعف پایداري در کشور به‌طورکلی می‌توان به راهکارهای زیر برای حصول کشاورزی پایدار اشاره کرد:

۱- تعیین الگوی کشت متناسب با مزیت‌های نسبی اکلوزیک مناطق مختلف کشور
۲- حفاظت از منابع در حال تخریب
۳- بهینه‌سازی مصرف کود و سموم شیمیایی
۴- توجه به خسارات زیست‌محیطی ناشی از توسعه نامتناسب کشاورزی
۵- اتخاذ تدابیر حمایتی برای افزایش درآمدکشاورزان و جلوگیری از مهاجرت آنها به شهرها
۶- تقویت و توسعه فعالیت‌های کشت مخلوط، شخم حداقل، جنگل زراعی، تناوب زراعی، کاربرد کودهای آلی و بیولوژیک، کنترل اکولوژیک آفات و بیماری‌ها و...
۷- ارتقای راندمان آبیاری
۸- استفاده مجدد از آب پساب‌ها با رعایت ملاحظات زیستی
۹- شناسایی گونه‌های گیاهی و جانوری سازگار
۱۰- حفاظت از گونه‌های در معرض انقراض و گونه‌های برتر بومی

خبر

بازار دوم ارزی نداریم

● محمدرضا مودودی، معاون سازمان توسعه تجارت، در گفت‌وگو با ایسنا در واکنش به برخی اظهارنظرها مبنی بر واردات برخی کالاها با دلار با نرخ بیش از چهارهزارو ۲۰۰ تومان تأکید کرد: به‌اساس تمهیدات صورت‌گرفته از سوی دولت، هیچ برنامه‌ای برای واردات با نرخ ارزی دیگری به‌جز آنچه در مصوبات دولت آمده است، امکان‌پذیر نخواهد بود؛ بنابراین ادعای برخی رسانه‌ها به‌ویژه در شبکه‌های مجازی دراین‌باره، صحت و سندی ندارد. او توضیح داد: در حال حاضر بحثی مبنی بر ممنوعیت واردات وجود ندارد، اما چنانچه بر اثر شدت تحریم‌ها شرایط اقتصادی کشور ایجاب کند، شاید در فرایند واردات و صادرات سیاست‌هایی اتخاذ شود که مطابق آنها تغییراتی در روند فعلی صورت گیرد.